

Det är inte
pengar som får
världen
att fungera.

Det är standarder.

Varför börjar du läsa just här i övre vänstra hörnet? Varför lämnar du raden här, och flyttar blicken hit till den här raden? Varför följer du dessa bokstäver från vänster till höger?

Det är en sorts standard. Tack vare att vi i västvärlden följer den standarden, är det möjligt att kommunicera snabbt och enkelt med skrift. (I Kina t.ex. har man en annan standard.)

Utan att du tänker på det, är du överallt omgiven av standarder. Du kan t.ex. sätta dig i vilken bil som helst, och pedalerna sitter på samma ställe.

Standard.

Du kan spela din DVD i vilken DVD-spelare som helst oavsett vad det är för tillverkare.

Standard.

Du kan utan problem köpa batterier i Portugal till den japanska kamera som du köpt i Sverige.

Standard.

När du köper en take-away hamburgare får du den i en påse. Papperet i påsen är tillverkat på ett speciellt sätt, så att det inte ger ifrån sig bismak, eller något annat, till hamburgaren.

Standard.

Det är sådant vi på SIS, Swedish Standards Institute arbetar med. Tillsammans med företag och organisationer i Sverige och utomlands, jobbar vi ständigt med att förenkla, förbättra, kvalitetssäkra och skapa gemensamma normer.

SIS är inte en myndighet, utan en medlemsorganisation. Syftet är inte att SIS ska göra så stor vinst som möjligt, utan att medlemmarna ska göra det. (Om sanningen ska fram, så är det inte SIS som skapat vår västerländska lästandard. Den har vuxit fram genom århundraden. Men den är ett bra exempel på en standard.)

Här följer några exempel på hur vi faktiskt bidrar till att världen fungerar lite bättre.

VILL DU FÖR DJUPA DIG?
PÅ WWW.SIS.SE ÄR DE GRÖNA
PRICKARNA KLICKBARA.

Överallt är du omgiven av standarder.

UTSLÄPP OCH UTMHUSLUFT
KVALITETSSÄKRING AV AUTOMATISKA MÄTSYSTEM
(SS-EN 14181:2004)

Den svårfångade miljön.

Det finns få ord som används mer bland både politiker, internationella storföretagare och nationella småföretagare. De angår alla: "Miljö", "Energi" och "Ekonomi".

Men vad pratar man egentligen om?

De tre områdena hänger intimt ihop, men är också var för sig en hel värld av olika fakta, insikter och uppfattningar. Gemensamt är att man vill minska påverkan på miljön, effektivisera användningen av energi och samtidigt förbättra ekonomin. Och man vet att det kräver samarbete.

Men hur är det möjligt att samarbeta kring en verklighet som är så mångtydig och svårfångad?

Hur avgöra företagets påverkan på miljön? Hur mäta utsläpp av växthusgaser? Hur sätta upp mål för energibesparingar? Hur veta att de uppnås? Hur se ekonomiska resultat? Hur skapa mer miljöanpassade produkter? Hur marknadsföra dem? Hur överhuvud taget leda den här typen av verksamhet?

Frågorna är många och svåra, men svaret är enkelt:

Standarder.

Det finns redan en hel uppsättning olika standarder som gör det möjligt för organisationer och företag, oavsett storlek och verksamhet, att få ordentligt fotfäste på de här områdena.

Skälen att titta närmare på de möjligheterna blir allt fler.

Den mäktiga lastpallen.

Alla vet hur en lastpall ser ut. Men få vet vilken enorm betydelse den har.

Historien börjar under andra världskriget, då amerikanerna kom på idén med lastpallar för att snabbare kunna forsla materiel. Eftersom det var en idé som fungerade, spred den sig genast till Europa. Det växte fram pallar av alla möjliga storlekar och modeller. Inte alltid så praktiskt.

Men redan 1947 började arbetet med att skapa en internationell standard, och idag är 800 x 1200 mm den gemensamma Europastandarden.

Den har påverkat det mesta. Förr brukade lastbilar ha en bredd på runt 2,30 – 2,35 m. Idag är de flesta ca 2,60 m breda. Anpassade för två pallar i bredd. Höjden på lagerbyggnader beräknas så att pallar kan staplas ända upp till taket, för att utnyttja utrymmet maximalt.

När ett livsmedelsföretag ska göra en ny förpackning vill marknadsavdelningen ha så stor exponeringsyta som möjligt. Men man får oftast anpassa måtten till lastpallens standard. Och ska man anpassa förpackningens mått, måste man också anpassa innehållet i den.

Så påverkar lastpallen alltifrån byggnader och lastbilar, till det du handlar i livsmedelsbutiken. Tack vare att lagring och transporter blir billigare, så blir produkterna det också.

Nästa gång du tar en sockerbit i kaffet, ska du veta att det du lägger i koppen är en standard.

● LASTPALLAR FÖR HANTERING
AV GODS – HUVUDDIMENSIONER
(SS-EN 13382)

Den lekande människan.

Hur utformar man en lekplats för barn så att den inte bara är rolig att leka på, utan också rimligt säker? Det är ett projekt som SIS har arbetat med, tillsammans med andra europeiska länder, sedan slutet på 80-talet.

Idag finns det färdiga standarder för hela Europa. Den kommun, förskola, eller bostadsrättsförening, som vill bygga en lekplats har fått något att hålla sig till. Något som är ordentligt genomlyst av de bästa kunskaperna på området.

Inte minst av dem som själva tillverkar lekredskap. Många företag har varit viktiga partner i arbetet. Det är lättare att sälja redskap som följer standard, och vilken tillverkare vill inte att hans redskap ska vara trygga för barnen.

Men dessa standarder är inga lagar eller föreskrifter om typ, utseende och färgsättning. Det handlar mer om sådant som material, fallhöjder, underlag och liknande. Helt enkelt goda råd och rekommendationer. Även en konstnär som fått uppdraget att utforma en lekplats på en skolgård, ska bli hjälpt, inte hindrad.

Det är olyckorna som ska hindras, inte kreativiteten.

Den oändliga geografin.

På ett enda litet stycke av planetens yta, en kommun till exempel, trängs många olika världar. VA-kontoret har sina kartor över alla vatten- och avloppsledningar. Vägavdelningen har sina över alla vägar. Arkitektkontoret har sina, viltvårdaren sina, miljökontoret sina och så vidare. Det är samma mark, men var och en har sin bit information enligt sitt system.

Ungefär som om varje mobiltelefonföretag skulle ha sin egen ordning på siffrorna i knappsatsen.

Att göra all geografisk information snabbt och enkelt tillgänglig är ett av SIS många projekt. Vinsterna är många och stora. Man kan till och med rädda liv.

Det finns t. ex. trakter som kan drabbas av översvämningar. Där bör Räddningstjänsten kunna planera i förväg vad som händer om det regnar extremt mycket i en viss region. Var kommer vattnet att rinna? Varifrån? Hur länge dröjer det innan vattnet stiger? Hur högt har det stigit om två dygn? Hur stor yta blir täckt av vatten? Vilka hus är i farozonen? Vem bor där? Hur många är rörelsehindrade, och bör evakueras? Vilka vägar blir framkomliga för utryckningsfordon?

Varje län har försökt lite på egen hand, på sitt eget sätt, utifrån sina egna förutsättningar. Men när flera län är inblandade och det gäller att handla snabbt, blir det problem.

Inte så länge till. Detta är ett exempel på geografisk standard som vi just nu arbetar med. Resultatet blir att om det uppstår en kris, får man snabbt fram all viktig information, enligt ett system som är gemensamt för hela landet. Alltifrån husens läge till vattnets väg ända ut i havet.

Nog ligger det något i EU:s uttalande, att geografisk information är viktig för utveckling och välfärd.

I en splittrad värld, skapar SIS det som förenar.

Det finns mycket som splittrar i denna världen. Politiska idéer, nationella ambitioner, religiösa föreställningar, brist på kunskap och vanlig mänsklig svaghet, gör att det pyr av konflikter och splittring lite varstans.

SIS verkar åt motsatt håll. Tillsammans med företag, organisationer, forskare och myndigheter i Sverige och utomlands, arbetar vi för det som förenar, det som är gemensamt.

Företag runt om i världen har funnit att samarbete ger det bästa resultatet. Och den kanske mest utvecklade formen av samarbete är på just standardiseringsområdet.

Som medlem i SIS, riskerar du aldrig att hamna i bakvatten på ditt område. Ibland kan utvecklingen gå oerhört snabbt (bara i Sverige kommer det 2 000 nya standarder per år), och det kräver stora resurser att hänga med på egen hand. Särskilt med tanke på att 99 procent av alla nya standarder är internationella. Men som SIS-medlem är du hela tiden i framkanten på utvecklingen; ofta rentav med och skapar den.

Du deltar i och påverkar projekt på det egna området, du inbjuds till konferenser och årsmöte, du får tidningen Standard Magazine och nyhetsbrevet SIS Standard News, och du har tillgång till rådgivning.

Genom SIS har du också inflytande i de internationella organisationerna för standarder, CEN i Europa och ISO globalt. Standarder som ISO 9000 och 14000, är idag välbekanta för svenska företag, och ofta en förutsättning för att vara med och konkurrera på sin marknad. SIS driver de svenska medlemmarnas intressen i det globala samarbetet.

Som medlem är du också hela tiden uppdaterad på vad som erbjuds från de helägda bolagen SIS Förlag AB, Nordens största tekniska förlag, och SIS Forum AB, som erbjuder utbildning och konsultation.

Vi är ständigt omgivna av standarder utan att tänka på det. Vi tar för givet att kunna åka tåg genom Europa. Men en gång i tiden fanns det många olika spårvidder i olika länder, och även inom länderna. Det kunde bli många tågbyten under en resa. Tack vare standard slipper vi det idag.

Standarder får världen att fungera.

Den som ändå tror att en standard skulle vara någon sorts hämmande begränsning i sin verksamhet, kan tänka på det gamla österländska ordspråket:

Disciplin föder frihet.

Idé och produktion: Zelig
Tryck: SIB-Tryck
Fotografer: Sid 4-5, Martin Palm/Link Image
Sid 6, Nordic Photos
Sid 8, Jan Håkan Dahlström/Scanpix
Sid 10, Pernille Tofte/Folio
Sid 12, Pelle Bergström/Scanpix

Den här broschyren är gjord i ett format som gör att du lätt kan sätta in den i en ringpärm.

Det är nämligen en standard som kallas A4. Därför passar den också i en plastmapp, eller en hängmapp, eller en papperssorterare på skrivbordet, eller i din portfölj.

Om du fick den här broschyren med posten kanske du lade märke till hur bra den passade i det C4-kuvert den låg i.

Så gör standarder livet lite enklare, och får världen att fungera lite bättre.

Det finns bara ett ställe där denna broschyr inte passar. I papperskorgen.

SWEDISH
STANDARDS
INSTITUTE

SIS, Swedish Standards Institute, 118 80 Stockholm
Telefon: 08-555 520 00, Fax: 08-555 520 01, E-post: info@sis.se
Besöksadress: Sankt Paulsgatan 6

SIS Förlag AB, Telefon: 08-555 523 10, E-post: sis.sales@sis.se

SIS Forum AB, Telefon: 08-555 522 00, E-post: forum@sis.se

www.sis.se